

13. Pro derzhavnu pidtrymku sil's'koho hospodarstva Ukrayiny (2004, June 24) [On state support for agriculture in Ukraine]: Zakon Ukrayiny № 1877-IV. Retrieved from: <https://agro.vobu.ua/462>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 12.11.2025

УДК 347.73:347.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2025-19-81-85

Кравчук Петро Юрійович,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри права ПВНЗ «Європейський університет»

petro.kravchuk@e-u.edu.ua

ORCID ID: 0000-0003-4246-974X

Єфремов Андрій Олександрович,

аспірант кафедри права ПВНЗ «Європейський університет»

andrey.yefrem@gmail.com

ORCID ID: 0009-0006-1517-3723

ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ГРАЛЬНОГО БІЗНЕСУ

У статті розглядається публічно-правовий механізм регулювання діяльності у сфері грального бізнесу в Україні. Проаналізовано нормативно-правові, організаційні та управлінські засади регулювання ринку азартних ігор і лотерей, а також оцінено ефективність існуючих інструментів державного контролю та нагляду. Досліджено ключові законодавчі акти, що визначають правила функціонування грального бізнесу, зокрема Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», Закон України «Про рекламу» та Закон України «Про медіа». Виявлено правові колізії та прогалини, які ускладнюють ефективний контроль за діяльністю операторів, зокрема відсутність чітких критеріїв оцінки рекламних матеріалів, недосконалі механізми визначення вікової аудиторії медіа та ризик зловживання штрафними санкціями. Особлива увага приділена інституційним механізмам державного регулювання, які забезпечують координацію між державою, операторами ринку та суспільством. Проаналізовано диференційовані цілі держави та суб'єктів господарювання, що дозволяє визначити ефективність балансування публічних та економічних інтересів. Вивчення європейського досвіду регулювання азартних ігор показало існування трьох основних моделей – повної легалізації, часткової легалізації та заборони азартних ігор, що дає можливість адаптувати інституційні та організаційні підходи до українських реалій. Запропоновано конкретні шляхи вдосконалення публічно-правового механізму: гармонізацію Закону України «Про медіа» з положеннями Закону «Про рекламу», запровадження можливості визначення вікових категорій у реєстраційній формі медіа, розробку відкритих методичних рекомендацій щодо реклами азартних ігор та обов'язкове попереднє повідомлення про порушення перед накладенням штрафів. Підкреслено, що комплексне застосування законодавчих, інституційних та превентивних заходів сприятиме підвищенню прозорості, збалансованості та ефективності державного контролю, захисту прав громадян, у тому числі неповнолітніх, та стабілізації ринку азартних ігор в Україні.

Ключові слова: публічно-правовий механізм, гральний бізнес, азартні ігри, регулювання, державний контроль, медіа, реклама, законодавство.

Kravchuk P., Yefremov A. PUBLIC-LAW MECHANISM FOR REGULATING ACTIVITIES IN THE GAMBLING SECTOR

The article examines the public-law mechanism for regulating activities in the gambling business in Ukraine. It analyzes the legal, organizational, and managerial foundations of regulating the gambling and lottery market, as well as evaluates the effectiveness of existing state control and supervision instruments. The study reviews key legislative acts governing the functioning of the gambling business, including the Law of Ukraine "On State Regulation of Activities Related to the Organization and Conduct of Gambling," the Law of Ukraine "On Advertising," and the Law of Ukraine "On Media." Legal conflicts and gaps have been identified that complicate effective control over operators' activities, including the lack of clear criteria for evaluating advertising materials, imperfect mechanisms for determining the media audience's age categories, and the risk of abuse of penalty sanctions. Particular attention is paid to the institutional mechanisms of state regulation that ensure coordination between the state, market operators, and society. The differentiated goals of the state and business entities are analyzed, which allows assessing the effectiveness of balancing public and economic interests. The study of European experiences in gambling regulation demonstrates three main models: full legalization, partial legalization, and prohibition of gambling, which provides opportunities to adapt institutional and organizational approaches to Ukrainian realities. Specific ways to improve the public-law mechanism are proposed: harmonizing the Law of Ukraine "On Media" with the provisions of the Law "On Advertising," introducing the possibility to specify age categories in the media registration form, developing open methodological guidelines for gambling advertising, and mandatory prior notification of violations before imposing penalties. It is emphasized that the comprehensive application of legislative, institutional, and preventive measures will enhance transparency, balance, and efficiency of state control, protect citizens' rights, including minors, and stabilize the gambling market in Ukraine.

Keywords: public-law mechanism, gambling business, gambling, regulation, state control, media, advertising, legislation.

Постановка проблеми. Легалізація грального бізнесу в Україні та активний розвиток ринку азартних ігор зумовили необхідність формування ефективного публічно-правового механізму регулювання цієї сфери. Гральний бізнес є діяльністю підвищеного соціального ризику, що потребує дієвих інструментів державного контролю, запобігання зловживанням, забезпечення прозорості та захисту прав громадян. Водночас у чинному законодавстві та практиці його застосування зберігаються низка прогалин, колізій і проблем, пов'язаних із протидією нелегальним операторам, регулюванням онлайн-сегменту, запобіганням лудоманії та відмиванню коштів.

Стрімкий розвиток цифрових технологій, поява нових форматів азартних ігор, зростання обсягів онлайн-казино та букмекерських платформ посилюють вимоги до оновлення й удосконалення правового механізму. Тому наукове дослідження публічно-правового регулювання грального бізнесу набуває особливої актуальності, оскільки спрямоване на вироблення оптимальної моделі взаємодії держави й суб'єктів ринку, підвищення ефективності контролю та забезпечення балансу між економічними інтересами і суспільною безпекою.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. За останні роки наукова й аналітична література щодо регулювання грального бізнесу значно активізувалася внаслідок масштабних законодавчих реформ, цифровізації сектору і посилення суспільної уваги до пов'язаних із цим ризиків.

В європейській науковій спільноті спостерігається зростання кількості оглядових та емпіричних досліджень, що фокусуються на політико-правових моделях регулювання, оцінці впливу реклами та інструментів захисту від шкоди, а також на питаннях оцінювання політик на різних етапах їх життєвого циклу, що відображено в недавньому скопінг-огляді політики азартних ігор в Європі, який класифікує дослідження за фазами політичного циклу (agenda-setting, формулювання, впровадження, оцінка) і вказує на домінуючі тематичні кластери. Так, Нікколо Аймо, Маттео Бассолі та Вірве Маріонно провели огляд наявних досліджень політики щодо азартних ігор у Європі, зосередивши увагу на типах досліджень, які можуть підтримувати впровадження політики, заснованої на доказах [9, с. 659]. Вони показали, що політика щодо азартних ігор значно відрізняється в різних юрисдикціях. У глобальному масштабі спостерігається тенденція до лібералізації, а сама індустрія азартних ігор продовжує активно зростати [9].

Маріонно В., Егерер М. та Райсамо С. досліджували регуляторні рішення у сфері азартних ігор, підкреслюючи їхню важливість. Науковці зазначають, що азартні ігри можуть завдавати значної шкоди не лише окремим особам, а й громадам та суспільству в цілому, що робить ефективне регулювання критично необхідним [10, с. 69].

Український контекст характеризується інтенсивними законодавчими змінами та перманентною практичною трансформацією інституцій регулювання. Низка публікацій аналітично відображає процеси реструктуризації регуляторних органів, перехід до цифровізації ліцензування та посилення підходів до моніторингу ринку, що породжує нові запити до публічно-правового механізму. Зокрема, у профільних галузевих оглядах і ринкових звітах звертається увага на законодавчі ініціативи останнього часу, які змінюють повноваження регуляторів і механіку контролю.

М.Ю. Веселов і Р.М. Пилипів наголошують, що публічне управління та адміністрування у сфері азартних ігор має бути спрямоване на вирішення ключових проблем цієї галузі суспільних відносин. До основних завдань належать: задоволення потреб і інтересів певної групи населення, яка бере участь в азартних іграх; профілактика лудоманії, що дозволяє запобігати розвитку ігрової залежності; захист громадян від злочинних посягань, які становлять загрозу для значної частини населення; забезпечення повного та своєчасного надходження до державного бюджету передбачених законом податків та їх спрямування на соціально важливі потреби; запобігання проведенню азартних ігор, заборонених законодавством, що дозволяє підтримувати правовий порядок у сфері ігрового бізнесу; протидія корупційним правопорушенням та легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, що забезпечує прозорість і законність діяльності у галузі. Отже, ефективне публічне управління у сфері азартних ігор повинно поєднувати соціальну відповідальність, економічну доцільність та правове регулювання [1, с. 450].

О.Д. Костюченко у своїх дослідженнях розглядає правові механізми боротьби з нелегальними азартними іграми в Україні та механізми державного регулювання ринку азартних ігор загалом. Автор акцентує увагу на значенні ефективного нормативно-правового забезпечення та організаційних інструментів контролю для забезпечення легального функціонування грального бізнесу та підкреслює проблеми протидії нелегальній діяльності та необхідність узгодження інтересів держави й суб'єктів ринку [2; 3].

О.М. Музичук та О.П. Гетманець визначають, що особливого значення набуває міжнародне співробітництво у сфері регулювання азартних ігор. Вчені наголошують, що впровадження європейських правових стандартів вимагає негайної адаптації українського законодавства, гармонізації нормативних актів та їх узгодження з правилами ЄС, а також заохочення конвергенції. Для цього доцільно використовувати досвід європейських регуляторів азартних ігор, таких як GREF та MGA. Організаційні аспекти регулювання азартних ігор в Європі включають: структуру та функції регуляторних органів; процеси ліцензування та

нагляду; механізми забезпечення дотримання правил та протидії шахрайству і гральній залежності; методи виконання правил та ефективні стратегії управління ризиками [4, с. 113].

Отже, вітчизняні наукові публікації останніх років фіксують типові проблемні вузли: колізії в нормативних актах, недосконалий інституційний розподіл повноважень, недостатній рівень технічного та інформаційного забезпечення контролю (особливо для онлайн-платформ), а також потребу у синхронізації національного законодавства з європейськими стандартами. Всі висновки дозволяють виокремити практичні напрями для подальших досліджень і рекомендацій щодо вдосконалення публічно-правового механізму.

Варто зазначити, що огляд останніх публікацій показує, що сучасна наукова дискусія поєднує порівняльний (європейський) аналіз моделей регулювання, оцінки впливу на суспільне здоров'я та дослідження фінансово-кримінальних ризиків.

Проте поза увагою більшості наукових досліджень залишаються комплексний аналіз публічно-правового механізму регулювання діяльності у сфері гального бізнесу, взаємодія його нормативно-правових, організаційних та управлінських компонентів, а також оцінка реальної ефективності інструментів державного контролю й нагляду, що й зумовлює необхідність проведення даного дослідження.

Мета статті – аналіз нормативно-правових, організаційних та управлінських засад публічно-правового механізму регулювання діяльності у сфері гального бізнесу, а також оцінка ефективності існуючих інструментів державного контролю та нагляду з метою визначення напрямів його подальшого вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Публічно-правовий механізм регулювання діяльності у сфері гального бізнесу в Україні є комплексним і включає законодавчі, адміністративні та контрольні заходи, спрямовані на забезпечення правової безпеки, соціальної захищеності громадян та економічної стабільності. Основним завданням такого регулювання є балансування інтересів держави, учасників ринку та суспільства загалом.

Інституційні механізми державного регулювання ринку азартних ігор та лотерей передбачають формування системи цілеспрямованого трансформаційного впливу традиційно існуючих або легітимно встановлених суспільством інститутів на взаємовідносини між суб'єктами пропозиції та попиту у цій сфері. Держава, виступаючи інтегральним суб'єктом регулювання, визначає стратегічні напрями розвитку ринку, здійснює оцінювання та ранжування диференційованих цілей, а також відсіює ті з них, що не відповідають встановленим критеріям суспільної безпеки, економічної доцільності та правової визначеності [5, с. 154].

Водночас головною метою суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері азартних ігор і лотерей, є отримання максимального прибутку. Таке прагнення нерідко супроводжується використанням інструментів, які можуть вступати в суперечність з інтересами інших учасників ринку та державними цілями щодо прозорості, запобігання ризикам і захисту прав споживачів. Ефективність державного регулювання значною мірою залежить від здатності інституційних механізмів узгоджувати економічні інтереси операторів із публічними інтересами суспільства.

Вивчення досвіду європейських країн свідчить про три основні моделі регулювання азартних ігор: повна легалізація, часткова легалізація та повна заборона [5, с. 154]. Кожна модель передбачає різний рівень державного втручання та підходи до формування інституційних механізмів, що вимагає комплексного аналізу з урахуванням українського контексту.

Крім загальної інституційної координації, особливої уваги потребує регулювання рекламної діяльності у медіа-просторі. На сьогодні існує правова колізія між законодавчими актами: Закон України «Про рекламу» [8] визначає критерії для медіа, зокрема щодо цільової аудиторії та вікових обмежень, тоді як Закон України «Про медіа» [7] таких критеріїв не містить, що створює прогалини у контролі за дотриманням обмежень, особливо для онлайн-медіа.

Зокрема, у реєстраційній формі онлайн-медіа відсутня можливість визначення вікових категорій аудиторії, що ускладнює моніторинг і створює ризик поширення рекламних матеріалів серед неповнолітніх або невизначених груп населення. Для усунення цих прогалин доцільно гармонізувати Закон «Про медіа» [7] із Законом України «Про рекламу» [8], встановити чіткі критерії для онлайн-медіа та додати опцію визначення вікової аудиторії у реєстраційній формі.

Однією з проблем публічно-правового регулювання є ризик зловживань штрафними санкціями, передбаченими Законом України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (стаття 58) [6]. Відсутність механізму обов'язкового попереднього повідомлення та строку для усунення порушення створює ризик надмірного або необґрунтованого застосування штрафів. Для зменшення цього ризику доцільно запровадити обов'язкове попереднє повідомлення з наданням 5–7 днів на усунення порушення, що підвищить прозорість контролю та дозволить бізнесу усунути порушення добровільно.

Ще однією проблемою є відсутність чітких критеріїв оцінки рекламних матеріалів. Закон визначає загальні вимоги щодо реклами азартних ігор (стаття 8) [6], проте конкретні стандарти для оцінки змісту та форми рекламних матеріалів не деталізовані. Для вирішення цієї проблеми доцільно розробити відкриті методичні рекомендації, які міститимуть чіткі критерії оцінки змісту, форми та каналів поширення реклами, з урахуванням вікових обмежень і соціальних стандартів.

Отже, табл. 1 підсумовує проблеми та пропозиції щодо основних аспектів публічно-правового

**Проблеми та пропозиції
щодо публічно-правового регулювання грального бізнесу**

Суть питання	Норма закону / НПА	Пропозиція
Реєстрація Медіа	Правова колізія: Закон України «Про рекламу» визначає певні критерії для медіа, але Закон «Про медіа» таких критеріїв не містить, а у реєстраційній формі відсутня можливість визначення вікової аудиторії медіа	Привести у відповідність Закон «Про медіа» та визначити критерії для онлайн-медіа; додати опцію у форму реєстрації онлайн-медіа для можливості визначення вікової аудиторії
Ризик зловживань штрафними санкціями	Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», ст. 58	Ввести обов'язкове попереднє повідомлення про порушення з наданням 5 – 7 днів для усунення перед накладенням штрафу
Відсутність чітких критеріїв оцінки рекламних матеріалів	Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», ст. 8	Розробити відкриті методичні рекомендації щодо реклами азартних ігор

Джерело: авторська розробка на основі [6; 7; 8]

Таким чином, ефективний публічно-правовий механізм регулювання грального бізнесу повинен базуватися на комплексному поєднанні різних інструментів та підходів:

- законодавче врегулювання, яке враховує специфіку українського ринку азартних ігор та досвід інших країн, зокрема ЄС, дозволяє створити чіткі правила гри для операторів, визначити обов'язки та права учасників ринку, встановити прозорі процедури ліцензування та контролю;
- інституційні механізми, що забезпечують баланс економічних та публічних інтересів, включають ефективну взаємодію державних регуляторів, органів контролю та громадськості, що дозволяє мінімізувати ризики корупції та забезпечити справедливую конкуренцію на ринку;
- превентивні заходи контролю, такі як обов'язкове попереднє повідомлення про порушення та системи внутрішнього аудиту операторів, сприяють запобіганню правопорушень і зменшують негативні соціальні наслідки азартних ігор;
- чіткі критерії оцінки рекламної діяльності та медіа, що дозволяють контролювати доступність реклами для вразливих груп населення, захищати неповнолітніх та запобігати надмірному споживанню азартних ігор;
- гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами, зокрема європейськими практиками (GREF, MGA), забезпечує конкурентоспроможність ринку України та підвищує інвестиційну привабливість операторів азартних ігор, водночас підтримуючи високі стандарти прозорості та безпеки.

Отже, комплексне застосування зазначених заходів створює правову основу для прозорого, збалансованого та ефективного функціонування ринку азартних ігор в Україні, що дозволяє не лише стимулювати розвиток легального грального бізнесу та залучення інвестицій, а й забезпечує захист суспільних інтересів, зокрема мінімізацію соціальних ризиків, пов'язаних із залежністю від азартних ігор.

Висновки. Таким чином, проведений аналіз демонструє, що ефективне регулювання грального бізнесу потребує інтегрованого підходу, який поєднує законодавчі, організаційні та управлінські інструменти. Необхідною умовою є гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами та практиками, забезпечення прозорості адміністративних процедур і передбачуваності впливу державних органів. Ефективний публічно-правовий механізм регулювання грального бізнесу повинен включати законодавче врегулювання, яке враховує специфіку ринку та міжнародний досвід, інституційні механізми, що забезпечують баланс економічних та публічних інтересів, превентивні заходи контролю, зокрема обов'язкове попереднє повідомлення про порушення, а також чіткі критерії оцінки рекламної діяльності та медіа, що дозволяє захищати населення. Важливим елементом є також гармонізація національного законодавства з європейськими та іншими міжнародними стандартами, зокрема практиками GREF та MGA. Комплексне застосування цих заходів створює правову основу для прозорого, збалансованого та ефективного функціонування ринку азартних ігор в Україні, формує стабільний, контрольований та соціально відповідальний ринок, який відповідає сучасним вимогам державного управління та захисту суспільних інтересів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Веселов М.Ю., Пилипів Р.М., Волкова Д.М. Міжнародна практика державного регулювання у сфері азартних ігор. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. С. 450 – 454. URL: 10.24144/2788-6018.2024.05.70 (дата звернення: 27.11.2025).
2. Костюченко О.Д. Механізми державного регулювання ринку азартних ігор в Україні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2023. Випуск № 38. С. 78–85. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2023/38-2023/14.pdf>

3. Костюченко О.Д. Правові механізми боротьби з нелегальними азартними іграми в Україні. *Наукові перспективи*. 2020. № 6(6). С. 85 – 100. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/85/85>. (дата звернення: 27.11.2025).

4. Муzychuk О.М., Гетманець О.П. Правові стандарти та організаційні аспекти європейського досвіду регулювання азартних ігор для України. *Форум Права*. 2023. № 74(1). С. 113 – 121. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.7699512> (дата звернення: 26.11.2025).

5. Пархоменко-Куцевіл О.І. Інституційні механізми державного регулювання ринку азартних ігор та лотерей в Україні та світі. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2023. Том 34 (73) № 2. С. 154 – 159. URL: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.3/24> (дата звернення: 26.11.2025).

6. Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор: Закон України від 14.07.2020 року № 768-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text> (дата звернення: 26.11.2025).

7. Про медіа: Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2023. №№ 47 – 50. Ст. 120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 26.11.2025).

8. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 р. / Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 39. Ст. 181. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 26.11.2025).

9. Aimo N., Bassoli M., Marionneau V. A scoping review of gambling policy research in Europe. *International Journal of Social Welfare*. 2023. Vol. 32. №4. P. 659 – 674. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/ijsw.12632> (дата звернення: 27.11.2025).

10. Marionneau V., Egerer M. & Raisamo S. (2023). Frameworks of gambling harms: A comparative review and synthesis. *Addiction Research & Theory*. 31(1). P. 69 – 76. URL: <https://doi.org/10.1080/16066359.2022.2> (дата звернення: 27.11.2025).

REFERENCES:

1. Veselov, M.Iu., Pylypiv, R.M., Volkova, D.M. (2024). Mizhnarodna praktyka derzhavnoho rehulivannia u sferi azartnykh ihor. [International practice of state regulation in the sphere of gambling]. *Analychno-porivnialne pravoznavstvo*. №5. 450–454. Retrieved from: 10.24144/2788-6018.2024.05.70 [in Ukrainian].

2. Kostiuchenko, O.D. (2023). Mekhanizmy derzhavnoho rehulivannia rynku azartnykh ihor v Ukraini [Mechanisms of state regulation of the gambling market in Ukraine]. *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini*. Vypusk № 38. 78 – 85. Retrieved from: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2023/38-2023/14.pdf> [in Ukrainian].

3. Kostiuchenko, O.D. Pravovi mekhanizmy borotby z nelegalnymy azartnymy ihramy v Ukraini. [Legal mechanisms for combating illegal gambling in Ukraine]. *Naukovi perspektyvy*. №6(6). 85 – 100. Retrieved from: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/85/85> [in Ukrainian].

4. Muzychuk, O.M., Hetmanets, O.P. (2023). Pravovi standarty ta orhanizatsiini aspekty yevropeiskoho dosvidu rehulivannia azartnykh ihor dlia Ukrainy. [Legal standards and organizational aspects of European experience in regulating gambling for Ukraine]. *Forum Prava*. №74(1). 113 – 121. Retrieved from: <http://doi.org/10.5281/zenodo.7699512> [in Ukrainian].

5. Parkhomenko-Kutsevil, O.I. Instytutsiini mekhanizmy derzhavnoho rehulivannia rynku azartnykh ihor ta loterei v Ukraini ta sviti. [Institutional mechanisms of state regulation of the gambling and lottery market in Ukraine and the world]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Serii: Publichne upravlinnia ta administruvannia*. Tom 34 (73) №2. 154–159. Retrieved from: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.3/24> [in Ukrainian].

6. Pro derzhavne rehulivannia diialnosti shchodo orhanizatsii ta provedennia azartnykh ihor. (2020, July 14). [On state regulation of activities related to the organization and conduct of gambling]. *Zakon Ukrainy №768-IX*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text> [in Ukrainian].

7. Pro media. (2022, December 12). [On the media]. *Zakon Ukrainy №2849-IX*. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). № 47 – 50. 120. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> [in Ukrainian].

8. Pro reklamu. (1996, July 3). [On advertising]. *Zakon Ukrainy №270/96-VR*. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy № 39. 181. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

9. Aimo N., Bassoli M., Marionneau V. (2023). A scoping review of gambling policy research in Europe. *International Journal of Social Welfare*. Vol. 32. №4. 659–674. Retrieved from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/ijsw.12632> [in English].

10. Marionneau, V., Egerer, M. & Raisamo, S. (2023). Frameworks of gambling harms: A comparative review and synthesis. *Addiction Research & Theory*. 31(1). 69–76. Retrieved from: <https://doi.org/10.1080/16066359.2022.2> [in English].